

DECYZJA RADY (WPZiB) 2025/697

z dnia 7 kwietnia 2025 r.

w sprawie środka pomocy w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju w celu wsparcia sił zbrojnych Republiki Mołdawii

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 28 ust. 1 i art. 41 ust. 2,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Decyzją Rady (WPZiB) 2021/509 ⁽¹⁾ ustanowiono Europejski Instrument na rzecz Pokoju (zwany dalej „EPF”) w celu finansowania przez państwa członkowskie działań Unii w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa służących utrzymaniu pokoju, zapobieganiu konfliktom i umacnianiu bezpieczeństwa międzynarodowego na podstawie art. 21 ust. 2 lit. c) Traktatu. W szczególności, zgodnie z art. 1 ust. 2 decyzji (WPZiB) 2021/509, EPF ma być wykorzystywany do finansowania środków pomocy, takich jak działania mające na celu wzmocnienie zdolności państw trzecich oraz organizacji regionalnych i międzynarodowych dotyczących kwestii wojskowych i obronnych.
- (2) Unia jest zaangażowana na rzecz ścisłych więzi z Republiką Mołdawii na podstawie Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony ⁽²⁾ (zwanego dalej „układem o stowarzyszeniu”), w tym pogłębioną i kompleksową strefę wolnego handlu, wspierającą silną, niepodległą i dostatnią Republikę Mołdawii, oraz na rzecz propagowania stowarzyszenia politycznego i integracji gospodarczej, przy jednoczesnym zdecydowanym wspieraniu suwerenności i integralności terytorialnej Republiki Mołdawii w jej uznanych na forum międzynarodowym granicach. Zgodnie z art. 5 układu o stowarzyszeniu Unia i Republika Mołdawii wzmacniają dialog i współpracę oraz propagują stopniowe zbliżenie w dziedzinie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, w tym wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO), oraz zajmą się przede wszystkim kwestiami zapobiegania konfliktom, pokojowego rozwiązywania konfliktów i zarządzania kryzysowego, stabilizacji regionalnej, rozbrojenia, nieprolifracji, kontroli zbrojeń i kontroli wywozu broni.
- (3) Unia uznaje istotny wkład Republiki Mołdawii w WPBiO Unii.
- (4) Niniejsza decyzja opiera się na decyzjach Rady (WPZiB) 2021/2136 ⁽³⁾, (WPZiB) 2022/1093 ⁽⁴⁾, (WPZiB) 2023/921 ⁽⁵⁾, (WPZiB) 2024/1049 ⁽⁶⁾ i (WPZiB) 2024/1713 ⁽⁷⁾ w odniesieniu do stałego zaangażowania Unii na rzecz wspierania zdolności sił zbrojnych Republiki Mołdawii w obszarach priorytetowych.
- (5) W dniu 29 kwietnia 2024 r. Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa otrzymał od Republiki Mołdawii wniosek o udzielenie przez Unię pomocy siłom zbrojnym Republiki Mołdawii w nabywaniu kluczowego sprzętu, aby wzmocnić ich mobilność, a także zdolności w zakresie dowodzenia i kontroli.

⁽¹⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2021/509 z dnia 22 marca 2021 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju oraz uchylecia decyzji (WPZiB) 2015/528 (Dz.U. L 102 z 24.3.2021, s. 14, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj>).

⁽²⁾ Układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony (Dz.U. L 260 z 30.8.2014, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2014/492/oj).

⁽³⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2021/2136 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie środka pomocy w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju w celu wsparcia sił zbrojnych Republiki Mołdawii (Dz.U. L 432 z 3.12.2021, s. 63, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/2136/oj>).

⁽⁴⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2022/1093 z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie środka pomocy w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju w celu wsparcia sił zbrojnych Republiki Mołdawii (Dz.U. L 176 z 1.7.2022, s. 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1093/oj>).

⁽⁵⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2023/921 z dnia 4 maja 2023 r. w sprawie środka pomocy w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju w celu wsparcia sił zbrojnych Republiki Mołdawii (Dz.U. L 119 z 5.5.2023, s. 173, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/921/oj>).

⁽⁶⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2024/1049 z dnia 4 kwietnia 2024 r. w sprawie środka pomocy w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju w celu wsparcia sił zbrojnych Republiki Mołdawii (Dz.U. L, 2024/1049 z 5.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1049/oj>).

⁽⁷⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2024/1713 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie środka pomocy w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju w celu wsparcia sił zbrojnych Republiki Mołdawii sprzętem wojskowym o śmiertelności sile (Dz.U. L, 2024/1713 z 14.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1713/oj>).

- (6) Środki pomocy mają być realizowane z uwzględnieniem zasad i wymogów określonych w decyzji (WPZiB) 2021/509, w szczególności zgodnie ze wspólnym stanowiskiem Rady 2008/944/WPZiB ⁽⁸⁾, oraz zgodnie z przepisami dotyczącymi realizacji dochodów i wydatków finansowanych w ramach EPF.
- (7) Rada potwierdza, że jest zdecydowana chronić, propagować i realizować prawa człowieka, podstawowe wolności i zasady demokratyczne, a także umacniać praworządność i dobre sprawowanie władzy zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych, Powszechną deklaracją praw człowieka i prawem międzynarodowym, w szczególności prawem międzynarodowym praw człowieka i międzynarodowym prawem humanitarnym,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Ustanowienie, cele, zakres i czas trwania

1. Niniejszym ustanawia się środek pomocy dla Republiki Mołdawii (zwanej dalej „beneficjentem”), który ma być sfinansowany z Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju (EPF) (zwany dalej „środkiem pomocy”).
2. Cele środka pomocy są następujące:
 - a) przyczynienie się do wzmocnienia zdolności wojskowych i obronnych sił zbrojnych Republiki Mołdawii, aby zwiększyć bezpieczeństwo narodowe, stabilność i odporność, a tym samym lepiej chronić ludność cywilną w czasie kryzysów i sytuacji nadzwyczajnych;
 - b) wspieranie współpracy między Unią a Republiką Mołdawii w obszarze bezpieczeństwa i obrony, aby wzmocnić zdolności Republiki Mołdawii w zakresie udziału w unijnych misjach i operacjach z dziedziny wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony, przyspieszyć dostosowanie do unijnych norm i interoperacyjności oraz propagować zgodność ze wspólną polityką zagraniczną i bezpieczeństwa Unii.
3. Aby osiągnąć cele określone w ust. 2, ze środka pomocy finansuje się następujące rodzaje sprzętu, które nie są przeznaczone do użycia śmiertelnej siły:
 - a) sprzęt do celów mobilności;
 - b) sprzęt do celów dowodzenia i kontroli.

W ramach środka pomocy finansuje się również powiązane zaopatrzenie i usługi, w tym szkolenie techniczne, w razie potrzeby.

4. Czas trwania środka pomocy wynosi 40 miesięcy od dnia przyjęcia niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Uzgodnienia finansowe

1. Finansowa kwota odniesienia przewidziana na pokrycie wydatków związanych ze środkiem pomocy wynosi 40 000 000 EUR.
2. Wszystkimi wydatkami zarządza się zgodnie z decyzją (WPZiB) 2021/509 oraz zgodnie z przepisami dotyczącymi realizacji dochodów i wydatków finansowanych w ramach EPF.

Artykuł 3

Uzgodnienia z beneficjentem

1. Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (zwany dalej „Wysokim Przedstawicielem”) dokonuje z beneficjentem niezbędnych uzgodnień, aby zapewnić spełnienie przez niego wymogów i warunków ustanowionych w niniejszej decyzji, jako warunku udzielenia wsparcia w ramach środka pomocy.
2. Uzgodnienia, o których mowa w ust. 1, obejmują postanowienia zobowiązujące beneficjenta do zapewnienia:

⁽⁸⁾ Wspólne stanowisko Rady 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r. określające wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego (Dz.U. L 335 z 13.12.2008, s. 99, ELI: <http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj>).

- a) przestrzegania przez jednostki sił zbrojnych Republiki Mołdawii, otrzymujące wsparcie w ramach środka pomocy, odpowiednich przepisów prawa międzynarodowego, w szczególności prawa międzynarodowego praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego;
 - b) właściwego i efektywnego wykorzystywania wszelkich aktywów przekazanych w ramach środka pomocy do celów, do których zostały one przekazane;
 - c) wystarczającego konserwowania wszelkich aktywów przekazywanych w ramach środka pomocy w celu zapewnienia ich użyteczności i dostępności operacyjnej przez cały cykl ich życia;
 - d) aby jakiegokolwiek aktywa przekazane w ramach środka pomocy nie zostały utracone ani przekazane na rzecz osób lub podmiotów innych niż określone w tych uzgodnieniach.
3. Uzgodnienia, o których mowa w ust. 1, obejmują postanowienia dotyczące zawieszenia i zakończenia wsparcia w ramach środka pomocy w przypadku stwierdzenia, że beneficjent naruszył obowiązki przewidziane w ust. 2.

Artykuł 4

Wykonanie

1. Wysoki Przedstawiciel jest odpowiedzialny za zapewnienie wykonania niniejszej decyzji zgodnie z decyzją (WPZiB) 2021/509 oraz z przepisami dotyczącymi realizacji dochodów i wydatków finansowanych w ramach EPF, a także zgodnie ze zintegrowanymi ramami metodologicznymi dla oceny i określenia środków i kontroli wymaganych środków związku ze środkami pomocy w ramach EPF.
2. Działania, o których mowa w art. 1 ust. 3, realizuje Estońskie Centrum Inwestycji Obronnych.

Artykuł 5

Monitorowanie, kontrola i ocena

1. Wysoki Przedstawiciel monitoruje wypełnianie przez beneficjenta obowiązków określonych w art. 3. Monitorowanie to wykorzystuje się w celu zapewnienia świadomości okoliczności i ryzyka naruszenia obowiązków określonych w art. 3 oraz przyczynienia się do zapobiegania takim naruszeniom, w tym naruszaniu prawa międzynarodowego praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego przez oddziały sił zbrojnych Republiki Mołdawii otrzymujące wsparcie w ramach środka pomocy.
2. Kontrolę po wysłaniu sprzętu i zaopatrzenia organizuje się w następujący sposób:
 - a) weryfikacja dostaw, przy czym certyfikaty dostaw w ramach EPF mają być podpisywane przez siły będące użytkownikiem końcowym w momencie przeniesienia prawa własności;
 - b) sprawozdawczość dotycząca stanu zapasów, w ramach której beneficjent ma co roku składać sprawozdania o stanie zasobów wskazanych pozycji do czasu, gdy Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa (KPiB) uzna, że takie sprawozdania nie są już konieczne;
 - c) wizyty na miejscu, w trakcie których beneficjent ma udzielać Wysokiemu Przedstawicielowi i audytorom EPF, na ich wniosek, dostępu do celów przeprowadzenia kontroli na miejscu i audytów EPF.
3. Po zakończeniu stosowania środka pomocy Wysoki Przedstawiciel przeprowadza ocenę końcową, aby stwierdzić, czy środek pomocy przyczynił się do osiągnięcia celów określonych w art. 1 ust. 2.

Artykuł 6

Sprawozdawczość

W okresie wykonywania Wysoki Przedstawiciel przekazuje KPiB półroczne sprawozdania z realizacji środka pomocy, zgodnie z art. 63 decyzji (WPZiB) 2021/509. Administrator do spraw środków pomocy regularnie informuje Komitet Instrumentu ustanowiony decyzją (WPZiB) 2021/509 o realizacji dochodów i wydatków zgodnie z art. 38 tej decyzji, w tym poprzez przekazywanie informacji dotyczących zaangażowanych dostawców i podwykonawców.

*Artykuł 7***Zawieszenie i zakończenie**

1. KPiB może podjąć decyzję o całkowitym lub częściowym zawieszeniu realizacji środka pomocy zgodnie z art. 64 decyzji (WPZiB) 2021/509.
2. KPiB może zalecić Radzie zakończenie środka pomocy.

*Artykuł 8***Wejście w życie**

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Luksemburgu dnia 7 kwietnia 2025 r.

W imieniu Rady

Przewodniczący

M. BARANOWSKI
